

การพัฒนาทักษะการอ่าน สะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความหลากหลาย โดยใช้ชุดกิจกรรม ตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล*

DEVELOPING READING AND WORD SPELLING SKILLS 2ND GRADE STUDENTS IN DIVERSE INCLUSIVE CLASSROOMS USING UNIVERSAL DESIGN FOR LEARNING-BASED ACTIVITY SETS

กชพร คงสุข*, วีรมล ไล่เจริญรัตน์

Kotchaphon Khongsuk*, Weeramol Rocharoenrat

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: kotchaporn.k@ku.th

*Tel: 097-941-5594

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความหลากหลาย โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล รูปแบบการวิจัยเชิงกรณีศึกษาทั้งห้องเรียน ประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนจำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษา ความสามารถทางการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ และความพร้อมในการเรียนรู้ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล แบบทดสอบการอ่านสะกดคำ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกหลังการสอน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน บันทึกผลหลังสอน และสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านสะกดคำเพิ่มขึ้นจาก 14.00 คะแนน ร้อยละ 70.00 เป็น 16.73 คะแนน ร้อยละ 83.67 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, $t(29) = 4.91, p < .001$ นักเรียน 23 คนจาก 30 คนมีคะแนนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 76.67 พฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดีถึงดีมาก และความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิจัยสะท้อนว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าวช่วยลดอุปสรรคในการเรียนรู้ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการอ่านสะกดคำ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสนับสนุนพัฒนาการทางการอ่านของนักเรียนในห้องเรียนรวม

คำสำคัญ: การอ่านสะกดคำ, การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล, ห้องเรียนรวม, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Abstract

This study aimed to examine the development of word spelling reading skills among Grade 2 students in a diverse inclusive classroom through the use of reading activity sets based on the principles of Universal Design for Learning. The study employed a whole-class case study research design. The population consisted of Grade 2 students in schools under the Bangkok Metropolitan

Administration. The target group comprised 30 Grade 2 students selected through purposive sampling from a classroom characterized by diversity in language background, reading ability, learning behavior, and learning readiness. The research instruments included seven Universal Design for Learning-based reading activity sets, a word spelling reading test based on the Grade 2 basic word list, a learning behavior assessment form, post-teaching reflection records, and a student satisfaction scale. Data were collected through pre- and post-assessment of word spelling reading skills, observation of learning behaviors during the activities, post-teaching records, and a student satisfaction survey. The data were analyzed using mean, percentage, standard deviation, a dependent samples t-test, and content analysis. The findings revealed that, after participating in the activities, the students' mean score for word spelling reading skills increased from 14.00 points, or 70.00 percent, to 16.73 points, or 83.67 percent. The post-test scores were significantly higher than the pre-test scores at the .001 level, $t(29) = 4.91$, $p < .001$. In addition, 23 out of 30 students, or 76.67 percent, showed improved scores. Most students demonstrated learning behaviors at good to very good levels, with Activity 7 receiving the highest mean score of 14.03 out of 15 points. Overall student satisfaction with the activity sets was at a high level, with a mean of 2.56 and a standard deviation of 0.62. These findings indicate that the activity sets helped reduce learning barriers, enhance access to word spelling reading, promote participation, and support the reading development of students with diverse abilities in an inclusive classroom. Therefore, teachers can apply this approach to early elementary students, including general learners, slow readers, and students at risk of learning difficulties, in an appropriate and responsive manner.

Keywords: Thai word spelling, Universal Design for Learning, inclusive classroom, Grade 2 students

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกระดับชั้น เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงความรู้ การทำความเข้าใจข้อมูล และการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงสำคัญของการวางรากฐานด้านภาษา การรู้หนังสือ และการพัฒนาทักษะทางวิชาการในระยะต่อไป การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการอ่านออก เขียนได้ และใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การสื่อสาร และการเรียนรู้ที่เหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542); (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การพัฒนาทักษะการอ่านเขียนในระดับพื้นฐานจำเป็นต้องอาศัยการฝึกอ่านอย่างเป็นลำดับ โดยเฉพาะการแจกลูกสะกดคำ ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และการประสมเสียงเป็นคำ (สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) อย่างไรก็ตาม ปัญหาทักษะการอ่านของนักเรียนไทยยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง โดยผลการประเมิน PISA 2022 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD และมีนักเรียนจำนวนมากที่ยังไม่ถึงระดับสมรรถนะพื้นฐานด้านการอ่าน (OECD, 2023); (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) นอกจากนี้ ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังสะท้อนว่า การส่งเสริมทักษะการอ่านตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนต้นเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2568) เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนรวมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีความแตกต่างหลากหลายทั้งด้านพื้นฐานภาษา ประสบการณ์เดิม ความสามารถทางการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ ความพร้อมในการเรียน และความต้องการจำเป็นทางการศึกษา ภายในห้องเรียนเดียวกันมีทั้งนักเรียนที่อ่านได้คล่อง นักเรียนที่อ่านได้แต่ยังไม่คล่อง นักเรียนที่อ่านช้า นักเรียนที่ยังสะกดคำไม่ได้อย่างต่อเนื่อง และนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้รูปแบบเดียวกันสำหรับนักเรียนทุกคนจึงอาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนทั้งชั้นเรียน

การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning: UDL) เป็นแนวทางที่มุ่งลดอุปสรรคในการเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นออกแบบ โดยจัดให้นักเรียนมีทางเลือกในการเข้าถึงเนื้อหา การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการแสดงออกทางการเรียนรู้ (CAST, 2018); (Meyer, A. et al., 2014) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนรวม เพราะมองว่าความแตกต่างของนักเรียนเป็นลักษณะปกติของห้องเรียน และควรได้รับการรองรับผ่านการออกแบบกิจกรรมที่ยืดหยุ่นตั้งแต่แรก NSW Department of Education อธิบายว่า UDL ช่วยให้ครูวางแผนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนตั้งแต่ต้นทาง แทนการปรับแก้ภายหลังเฉพาะรายบุคคล (NSW Department of Education, 2024) ขณะที่ De La Fuente-González, S. et al. ชี้ให้เห็นว่า UDL มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในบริบทการศึกษา (De La Fuente-González, S. et al., 2025) นอกจากนี้ กลุ่มงานวิจัยต่างประเทศยังสะท้อนว่า การออกแบบการเรียนรู้ตามแนวทาง UDL สามารถส่งเสริมการเข้าถึงบทเรียน การมีส่วนร่วม และการแสดงออกทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะเมื่อกิจกรรมเปิดทางเลือกมากกว่าหนึ่งวิธีในการเรียนรู้และแสดงความเข้าใจ (Al-Azawei, A. et al., 2016); (Basham, J. D. et al., 2020); (Coyne, P. et al., 2012)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล เพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย โดยออกแบบกิจกรรมให้มีสื่อและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น บัตรคำสี่เพื่อช่วยแยกองค์ประกอบของคำ ภาพประกอบ เสียงอ่านตัวอย่าง เกมภาษา การอ่านร่วมกับเพื่อน การอ่านกับครู และการเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวิธีแสดงออกตามศักยภาพของตนเอง การออกแบบดังกล่าวมุ่งช่วยลดอุปสรรคของนักเรียนที่ยังไม่มั่นคงด้านการเชื่อมโยงเสียงกับรูปอักษรและการประสมเสียง ขณะเดียวกันยังสนับสนุนนักเรียนที่อ่านได้คล่องให้ได้ทบทวน ฝึกความแม่นยำ และมีบทบาทในการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย หลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงกรณีศึกษาทั้งห้องเรียน ร่วมกับแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยมุ่งศึกษาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในบริบทจริงของห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย หลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning: UDL) การวิจัยครั้งนี้มุ่งอธิบายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนหนึ่งห้อง โดยพิจารณาจากคะแนนทักษะการอ่านสะกดคำก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างกิจกรรม บันทึกหลังการสอน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม ข้อมูลจากหลายแหล่งนำมาวิเคราะห์ประกอบกัน เพื่ออธิบายพัฒนาการของนักเรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การตอบสนองต่อสื่อและกิจกรรม และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมตามหลัก UDL ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งเรียนในห้องเรียนปกติและห้องเรียนรวมที่มีนักเรียนซึ่งมีพื้นฐาน ความสามารถทางการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ และความต้องการจำเป็นทางการศึกษาแตกต่างกัน

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน จากโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน และสอดคล้องกับบริบทที่ต้องการศึกษาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำ ผ่านการจัดกิจกรรมในสถานการณ์จริง เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายกำหนดจากลักษณะของห้องเรียนที่สะท้อนความเป็นห้องเรียนรวมและความหลากหลายของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ เป็นห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีนักเรียนเรียนร่วมกันทั้งกลุ่มอ่านคล่อง กลุ่มอ่านช้า และกลุ่มที่มีความเสี่ยงด้านการเรียนรู้ มีนักเรียนที่มีพื้นฐานภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างกัน มีนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยหรือมีภาวะเสี่ยงที่ต้องได้รับการติดตามและช่วยเหลือทางการศึกษา และมีข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการประเมินทักษะการอ่านจากครูประจำชั้นที่แสดงให้เห็นความแตกต่างของระดับความสามารถทางการอ่านภายในห้องเรียนเดียวกัน เกณฑ์ดังกล่าวใช้ประกอบการพิจารณาเลือกห้องเรียนที่เหมาะสมต่อการศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL นักเรียนในห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนชาย 16 คน และนักเรียนหญิง 14 คน มีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ภาษา พื้นฐานทางวัฒนธรรม ความสามารถทางการอ่าน และพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีสัญชาติไทย และมีนักเรียนบางส่วนที่มีพื้นฐานภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างกัน นอกจากนี้ ห้องเรียนดังกล่าวยังมีนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยหรือมีภาวะเสี่ยงที่ต้องได้รับการติดตามและช่วยเหลือทางการศึกษา จึงเป็นบริบทที่เหมาะสมต่อการศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 5 รายการ ได้แก่ ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL แบบทดสอบการอ่านสะกดคำ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกหลังการสอน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน เครื่องมือแต่ละรายการใช้เก็บข้อมูลในมิติที่ต่างกัน เพื่ออธิบายพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านผลการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ การตอบสนองระหว่างกิจกรรม และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 กิจกรรม โดยใช้เนื้อหาจากบัญชีคำพื้นฐานและคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ได้แก่ มาตรา ก กา แม่กง แม่กม แม่เกย และแม่เกอว กิจกรรมได้รับการออกแบบตามหลัก UDL 3 ด้าน คือ ความหลากหลายของวิธีการนำเสนอ ความหลากหลายของวิธีการมีส่วนร่วม และความหลากหลายของวิธีการแสดงออก เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหา ฝึกอ่านสะกดคำ และแสดงความเข้าใจได้หลายรูปแบบ

แบบทดสอบการอ่านสะกดคำ ใช้วัดทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยคัดเลือกคำจากบัญชีคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และครอบคลุมคำที่มีโครงสร้างตรงตามมาตราตัวสะกดที่กำหนด แบบทดสอบใช้ประเมินความสามารถของนักเรียนในการเชื่อมโยงเสียงกับรูปอักษร การประสมเสียง การอ่านออกเสียง และความถูกต้องในการอ่านสะกดคำ

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ใช้ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 7 กิจกรรม ครอบคลุมพฤติกรรมสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ลักษณะการอ่านสะกดคำ การตอบสนองต่อกิจกรรมและสื่อการสอน พฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และการแก้ไขข้อผิดพลาดในการอ่านด้วยตนเอง เครื่องมือนี้ช่วยสะท้อนพัฒนาการของนักเรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ โดยไม่จำกัดเฉพาะผลคะแนนจากแบบทดสอบ

แบบบันทึกหลังการสอน ใช้บันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพหลังการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยเน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม ปัญหาที่พบ การตอบสนองต่อสื่อและกิจกรรม ตลอดจนลักษณะการอ่านสะกดคำของนักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรม ข้อมูลจากแบบบันทึกหลังการสอนใช้ประกอบการอธิบายผลเชิงปริมาณให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน ใช้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม โดยครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของกิจกรรม ความเข้าใจในการเรียนรู้ ความหลากหลายของวิธีเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และความรู้สึกลึกต่อการฝึกอ่านสะกดคำผ่านกิจกรรมที่จัดขึ้น

เมื่อนำเครื่องมือทั้ง 5 รายการมาใช้ร่วมกัน การวิจัยจึงสามารถพิจารณาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนได้จากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พฤติกรรมระหว่างเรียน ข้อมูลสะท้อนจากการสอน และความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของการวิจัยเชิงกรณีศึกษาในห้องเรียน

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา เนื้อหาการอ่านสะกดคำระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลัก UDL และบริบทของห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย โดยเครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL แบบทดสอบการอ่านสะกดคำ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกหลังการสอน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน

ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL พัฒนาขึ้นจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบกับแนวคิด Universal Design for Learning ของ CAST (2018) ผู้วิจัยกำหนดลำดับกิจกรรมจากเนื้อหาพื้นฐานไปสู่เนื้อหาที่ซับซ้อนขึ้น เริ่มจากการทบทวนพยัญชนะ สระ และการประสมเสียง ต่อด้วยการฝึกอ่านคำในมาตรา ก กา แม่กง แม่กม แม่เกย และแม่เกอว และสิ้นสุดด้วยกิจกรรมทบทวนสะกดคล้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านสะกดคำอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง และเหมาะสมกับระดับพัฒนาการทางภาษา การออกแบบชุดกิจกรรมยึดหลัก UDL 3 ด้าน ได้แก่ ความหลากหลายของวิธีการนำเสนอ ความหลากหลายของวิธีการมีส่วนร่วม และความหลากหลายของวิธีการแสดงออก โดยใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น บัตรคำ บัตรภาพ สัญลักษณ์ เกมภาษา การอ่านร่วมกับ

เพื่อน การอ่านกับครู และการเลือกวิธีแสดงออกตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อช่วยลดอุปสรรคในการเรียนรู้และสนับสนุนนักเรียนที่มีความแตกต่างด้านภาษา ความสามารถทางการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ และความพร้อมในการเรียนรู้

หลังจากสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยเสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เนื้อหาการอ่านสะกดคำ หลัก UDL และบริบทของผู้เรียนในห้องเรียนรวม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามหรือรายการประเมินกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการตรวจสอบพบว่า แบบทดสอบการอ่านสะกดคำมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แสดงว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การวัดทักษะการอ่านสะกดคำ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แสดงว่ารายการประเมินครอบคลุมพฤติกรรมสำคัญระหว่างการเรียนรู้ และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 แสดงว่ารายการคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการวัดในระดับที่ยอมรับได้ ส่วนชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL ได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมตามตัวบ่งชี้หลัก UDL จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และมีผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสม

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเครื่องมือให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้นทั้งด้านภาษา เนื้อหา ลำดับกิจกรรม วิธีดำเนินกิจกรรม เกณฑ์การประเมิน และสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้เครื่องมือมีความครอบคลุม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และเหมาะสมต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในบริบทจริงของห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย

สำหรับแบบบันทึกหลังการสอนซึ่งเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมของประเด็นการบันทึกโดยผู้เชี่ยวชาญ และกำหนดแนวทางการบันทึกให้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การตอบสนองต่อสื่อ ปัญหาที่พบ และลักษณะการอ่านสะกดคำของนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหาและอธิบายผลเชิงปริมาณได้อย่างสอดคล้องกัน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ลักษณะกิจกรรม ระยะเวลา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และการรักษาความลับของข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงขอความยินยอมจากผู้ปกครอง และขอความยินยอมโดยสมัครใจจากนักเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัย ทั้งนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมไม่มีผลต่อคะแนนประจำวิชาหรือสิทธิทางการศึกษาของนักเรียน ข้อมูลที่ได้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น และนำเสนอผลในภาพรวมโดยไม่เปิดเผยชื่อหรือข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของนักเรียนได้

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คนในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย โดยเริ่มจากการชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการจัดกิจกรรม จากนั้นทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมด้วยแบบทดสอบการอ่านสะกดคำตามบัญชีคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนก่อนเข้าร่วมชุดกิจกรรม

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL จำนวน 7 กิจกรรม ตามลำดับเนื้อหาที่กำหนด ได้แก่ การทบทวนพยัญชนะ สระ และการประสมเสียง การอ่านคำมาตรา ก กา แม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกว และกิจกรรมทบทวนสะกดคล้อง ระหว่างการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ และบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ลักษณะการอ่านสะกดคำ การตอบสนองต่อกิจกรรมและสื่อ การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และการแก้ไขข้อผิดพลาดในการอ่านของนักเรียน

เมื่อจัดกิจกรรมครบตามกำหนด ผู้วิจัยทดสอบหลังการจัดกิจกรรมด้วยแบบทดสอบการอ่านสะกดคำชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการจัดกิจกรรม เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของนักเรียนรายบุคคลและภาพรวมของห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนตอบแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการอธิบายความเหมาะสมของกิจกรรมในมุมมองของผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายผลการทดสอบการอ่านสะกดคำก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างกิจกรรม และผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านสะกดคำก่อนและหลังการจัดกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากเป็นการวัดซ้ำในกลุ่มเป้าหมายเดิมก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกหลังการสอนนำมาวิเคราะห์เนื้อหา โดยพิจารณารูปแบบพฤติกรรม การตอบสนองต่อสื่อและกิจกรรม ปัญหาที่พบระหว่างการอ่านสะกดคำ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสมกับนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลจากหลายแหล่งนำมาพิจารณาประกอบกัน เพื่ออธิบายพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งในภาพรวมของห้องเรียนและรายบุคคล โดยสอดคล้องกับลักษณะของการวิจัยเชิงกรณีศึกษาในระดับห้องเรียนที่มุ่งทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนจากบริบทจริงของการจัดการเรียนรู้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย ปรากฏผลสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ผลการประเมินทักษะการอ่านสะกดคำก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรม และผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม

ผลการประเมินทักษะการอ่านสะกดคำ พบว่า หลังการจัดกิจกรรม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านสะกดคำเพิ่มขึ้นจาก 14.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เป็น 16.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.67 โดยมีนักเรียนจำนวน 23 คน จากทั้งหมด 30 คน มีคะแนนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 76.67 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน พบว่า คะแนนหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, $t(29) = 4.91$, $p < .001$ ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำดีขึ้นหลังได้รับการฝึกผ่านชุดกิจกรรมที่ออกแบบตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล ทั้งในด้านความถูกต้องของการอ่าน การประสมเสียง และความคล่องแคล่วในการอ่านคำตามมาตราตัวสะกดที่กำหนด เมื่อพิจารณานักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนจำนวน 7 คนมีคะแนนไม่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการจัดกิจกรรม โดยแบ่งเป็นนักเรียนที่มีคะแนนคงเดิมจำนวน 5 คน และนักเรียนที่มีคะแนนลดลงจำนวน 2 คน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากแบบทดสอบรายบุคคลแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบบันทึกหลังการสอนมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อหาสาเหตุและกำหนดแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ผลการพิจารณาพบว่า นักเรียนที่มีคะแนนคงเดิมบางส่วนเป็นนักเรียนที่มีคะแนนก่อนการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอยู่แล้ว จึงมีพื้นที่ของการเพิ่มคะแนนไม่มากนัก ขณะที่นักเรียนบางส่วนยังต้องใช้เวลาในการประสมเสียง การจดจำรูปคำ และการอ่านคำที่มีตัวสะกดให้ต่อเนื่องมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนลดลงพบลักษณะปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น การเดารูปคำจากความคุ้นเคยโดยไม่อ่านสะกดตามลำดับเสียง และอิทธิพลของภาษาแม่ที่ส่งผลต่อการออกเสียงและการจำแนกเสียงในภาษาไทย ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางช่วยเหลือเพิ่มเติม ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจากคำที่อ่านผิดเป็นรายบุคคล

การจัดกลุ่มฝึกเสริมขนาดเล็ก การใช้บัตรภาพ บัตรคำ สีแยกองค์ประกอบเสียง และการอ่านซ้ำแบบมีแบบอย่าง การให้เพื่อนช่วยอ่านคู่ การเพิ่มเวลาฝึกอ่านคำที่เป็นปัญหาเฉพาะราย และการติดตามความก้าวหน้าระยะสั้นหลังการจัดกิจกรรม เพื่อให้การช่วยเหลือสอดคล้องกับสาเหตุและความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน เมื่อจำแนกแนวโน้มพัฒนาการตามความแตกต่างของผู้เรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มอ่านคล่องสามารถใช้กิจกรรมเป็นโอกาสในการเพิ่มความแม่นยำ ความต่อเนื่อง และความมั่นใจในการอ่านออกเสียง ขณะที่นักเรียนกลุ่มอ่านซ้ำ กลุ่มเสียงด้านการเรียนรู้ หรือกลุ่มที่มีข้อจำกัดด้านภาษา มีแนวโน้มตอบสนองต่อกิจกรรมที่มีสื่อหลายรูปแบบและมีทางเลือกในการแสดงออกได้ชัดเจน เช่น การใช้ภาพประกอบ บัตรคำ เกมภาษา การอ่านร่วมกับครูหรือเพื่อน และการค่อย ๆ สะกดคำก่อนอ่านรวมคำ ผลดังกล่าวสะท้อนว่า ความยืดหยุ่นของชุดกิจกรรมตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลช่วยลดอุปสรรคในการเข้าถึงการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันสามารถพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำตามศักยภาพของตนเองได้

ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดการจัดกิจกรรมทั้ง 7 กิจกรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับดีถึงดีมาก โดยกิจกรรมที่ 7 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 14.03 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน พฤติกรรมที่ประเมินประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การอ่านสะกดคำ คล่องแคล่ว การตอบสนองต่อกิจกรรมและสื่อการสอน พฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และการแก้ไขข้อผิดพลาดในการอ่านด้วยตนเอง ผลดังกล่าวสะท้อนว่า เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่องผ่านกิจกรรมที่มีลำดับจากง่ายไปยาก และมีสื่อหรือวิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบ นักเรียนสามารถปรับตัว เข้าร่วมกิจกรรม และแสดงพฤติกรรมอ่านสะกดคำได้ดีขึ้นตามลำดับ เมื่อพิจารณาข้อมูลระหว่างกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่า กิจกรรมช่วงต้นช่วยให้นักเรียนทบทวนพื้นฐานด้านพยัญชนะ สระ และการประสมเสียง ส่วนกิจกรรมช่วงกลางซึ่งเป็นการฝึกอ่านคำในมาตราตัวสะกด นักเรียนบางส่วนยังอ่านซ้ำ หยุดสะกดเป็นช่วง ๆ หรือจำเป็นต้องได้รับการชี้แนะจากครูและเพื่อน อย่างไรก็ตาม ในกิจกรรมช่วงท้าย นักเรียนมีแนวโน้มอ่านสะกดคำได้ต่อเนื่องขึ้น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมมากขึ้น และสามารถเลือกวิธีแสดงออกที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น การอ่านกับครู การอ่านร่วมกับเพื่อน การใช้บัตรคำหรือภาพประกอบ และการตอบสนองผ่านเกมภาษา ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับผลคะแนนหลังการจัดกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นในภาพรวมของห้องเรียน และช่วยอธิบายพัฒนาการของนักเรียนได้รอบด้านกว่าการพิจารณาคะแนนทดสอบเพียงอย่างเดียว เมื่อสังเคราะห์ผลคะแนนทักษะการอ่านสะกดคำร่วมกับผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ที่สูงขึ้นในกิจกรรมช่วงท้าย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ 7 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 14.03 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน มีส่วนช่วยอธิบายพัฒนาการของคะแนนหลังการจัดกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกอ่านสะกดคำอย่างต่อเนื่องจากกิจกรรมที่มีลำดับจากง่ายไปยาก นักเรียนมีพฤติกรรมมีส่วนร่วม การตอบสนองต่อสื่อ การอ่านร่วมกับครูหรือเพื่อน และการแก้ไขข้อผิดพลาดในการอ่านด้วยตนเองดีขึ้น พฤติกรรมเหล่านี้เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกเชื่อมโยงเสียงกับรูปคำอย่างเป็นระบบ ลดการเดารูปคำ เพิ่มความมั่นใจในการอ่านออกเสียง และพัฒนาความต่อเนื่องในการประสมเสียง จึงสะท้อนให้เห็นว่า คะแนนหลังการจัดกิจกรรมที่สูงขึ้นไม่ได้เกิดจากผลการทดสอบเพียงลำพัง แต่มีข้อมูลเชิงพฤติกรรมระหว่างเรียนเป็นหลักฐานสนับสนุนว่า นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการเรียนรู้จริง

นอกจากนี้ พฤติกรรมที่ปรากฏชัดในกิจกรรมช่วงท้ายยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงกระบวนการระหว่างการออกแบบกิจกรรมตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลกับผลลัพธ์ด้านการอ่านสะกดคำ กล่าวคือ การใช้สื่อหลายรูปแบบ การเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวิธีแสดงออก และการจัดกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ช่วยลดอุปสรรคในการเข้าถึงบทเรียนของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน เมื่อนักเรียนสามารถเลือกวิธีเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้ จึงมีแนวโน้มเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ฝึกอ่านได้บ่อยขึ้น กล้าลองอ่านและแก้ไขข้อผิดพลาดมากขึ้น กระบวนการดังกล่าวเป็นปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้คะแนนทักษะการอ่านสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า

ก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยจึงชี้ให้เห็นว่า พัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนไม่ได้สะท้อนจากคะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่ยังปรากฏผ่านพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เอื้อต่อการอ่านสะกดคำอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้ผ่านสื่อหลายรูปแบบ เกมภาษา การทำงานร่วมกับเพื่อน และการเลือกวิธีแสดงออกตามความถนัดของตนเอง ผลในส่วนนี้สนับสนุนว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย และช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกอ่านสะกดคำของนักเรียน

โดยสรุป ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลมีส่วนช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลายเกิดพัฒนาการทักษะการอ่านสะกดคำ ทั้งจากผลคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ผลการทดสอบทางสถิติ พฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างกิจกรรม และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม ข้อมูลจากหลายแหล่งชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า การจัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่น ใช้สื่อหลากหลาย เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม และให้ผู้เรียนแสดงออกได้หลายวิธี สามารถสนับสนุนการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำในบริบทห้องเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์รายบุคคลยังชี้ให้เห็นว่า นักเรียนที่คะแนนไม่เพิ่มขึ้นจำเป็นต้องได้รับการวิเคราะห์สาเหตุและการช่วยเหลือเฉพาะรายเพิ่มเติม เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม โดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มจาก 14.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เป็น 16.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.67 และมีนักเรียนจำนวน 23 คน จากทั้งหมด 30 คน มีคะแนนเพิ่มขึ้น ข้อค้นพบนี้สะท้อนว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning: UDL) มีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนในห้องเรียนรวมที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน เนื่องจากกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาและฝึกอ่านผ่านทางเลือกหลายรูปแบบ เช่น บัตรคำสีที่ช่วยแยกองค์ประกอบของคำ ภาพประกอบ เสียงอ่านตัวอย่าง เกมภาษา การอ่านร่วมกับเพื่อน การอ่านกับครู และการเลือกวิธีแสดงออกตามศักยภาพของตนเอง การออกแบบดังกล่าวช่วยลดอุปสรรคของนักเรียนที่ยังไม่มั่นคงด้านการเชื่อมโยงเสียงกับรูปอักษรและการประสมเสียง ขณะเดียวกันยังเปิดโอกาสให้นักเรียนที่อ่านได้คล่องได้ทบทวน ฝึกความแม่นยำ และมีบทบาทช่วยเหลือเพื่อนในกิจกรรมกลุ่ม

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยในบริบทของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า การอ่านสะกดคำเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการจำแนกองค์ประกอบของคำอย่างเป็นลำดับ ทั้งพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และการประสมเสียงให้เป็นคำ ดังนั้น นักเรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันจึงต้องการรูปแบบการช่วยเหลือที่ไม่เหมือนกัน นักเรียนบางคนต้องการภาพหรือสีเพื่อช่วยให้เห็นโครงสร้างของคำ บางคนต้องการฟังเสียงตัวอย่างก่อนอ่าน บางคนต้องการฝึกซ้ำกับเพื่อนหรือครู และบางคนสามารถเรียนรู้ได้ดีผ่านเกมภาษา ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ CAST ที่เสนอให้ครูออกแบบการเรียนรู้โดยจัดทางเลือกด้านการนำเสนอเนื้อหา การมีส่วนร่วม และการแสดงออกตั้งแต่ต้นทางเพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (CAST, 2018) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Meyer, A. et al. ที่อธิบายว่า การออกแบบการเรียนรู้ที่ดีควรวางแผนการสนับสนุนผู้เรียนไว้ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้สิ่งสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับนักเรียนบางกลุ่มกลายเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งชั้นเรียน ไม่ใช่การช่วยเหลือเฉพาะรายหลังจากเกิดปัญหาแล้ว (Meyer, A. et al., 2014) ทั้งนี้ NSW Department

of Education ได้อธิบายว่า UDL เป็นกรอบการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ครูออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงหลักสูตรและพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของชุด กิจกรรมในงานวิจัยนี้ที่ออกแบบทางเลือกด้านสื่อ วิธีฝึกอ่าน และวิธีแสดงออกไว้ตั้งแต่ต้นทาง (NSW Department of Education, 2024) ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในบริบทไทยที่ศึกษาแนว ทางการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างหลากหลาย กล่าวคือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ วรรณรัตน์ ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทยตามแนวทางการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่ง สะท้อนว่า การออกแบบกิจกรรมที่ยืดหยุ่น ใช้สื่อหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยวิธีที่ แตกต่างกันได้ สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างเหมาะสม (วสันต์ วรรณรัตน์, 2564) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอรดา จำปาสา ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนการศึกษาพิเศษที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้ที่เป็นสากล ซึ่งพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางดังกล่าวช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถเรียนรู้เนื้อหาภาษาไทยได้ดีขึ้น และส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (ไอรดา จำปาสา, 2566)

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสนับสนุนทั้งในระดับทฤษฎีและระดับงานวิจัยเชิงประจักษ์ว่า การออกแบบการเรียนรู้ ที่เป็นสากลเป็นแนวทางสำคัญในการลดอุปสรรค สร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงการเรียนรู้ และส่งเสริม พัฒนาการของนักเรียนในห้องเรียนรวม โดยเฉพาะในบริบทการเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งต้อง อาศัยการฝึกอ่านสะกดคำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรม พบว่า คะแนนพฤติกรรมมีแนวโน้มลดลงในช่วงกิจกรรมที่ 3 และกิจกรรมช่วงกลาง ซึ่งเป็นช่วงที่เนื้อหาเกี่ยวกับ มาตราตัวสะกดมีความซับซ้อนมากขึ้น การลดลงดังกล่าวอธิบายได้ในเชิงจิตวิทยาการศึกษาว่า นักเรียนต้องใช้ กระบวนการคิดหลายขั้นพร้อมกัน ได้แก่ การจำแนกรูปพยัญชนะ การระบุเสียงสระ การสังเกตตัวสะกด การเก็บ ข้อมูลเสียงไว้ในความจำระยะสั้น และการประสมเสียงให้ออกมาเป็นคำที่ถูกต้อง ภาะดังกล่าวเพิ่มความซับซ้อน ทางภาษาและภาระทางปัญญา โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนที่ยังไม่คล่องในการเชื่อมโยงเสียงกับรูปอักษร นักเรียน บางส่วนจึงอ่านช้าลง หยุดสะกดเป็นช่วง ๆ เคารูปคำ หรือจำเป็นต้องได้รับการชี้แนะจากครูและเพื่อน อย่างไรก็ตาม ลักษณะการลดลงของพฤติกรรมในช่วงกลางมิได้แสดงถึงความล้มเหลวของกิจกรรม แต่สะท้อนช่วงเปลี่ยน ผ่านของการเรียนรู้ที่นักเรียนกำลังเผชิญเนื้อหาที่ซับซ้อนขึ้น และต้องปรับใช้ทักษะเดิมกับรูปคำที่มียอดประกอบ มากกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม คะแนนพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงท้าย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ 7 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด เท่ากับ 14.03 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ช่วยอธิบายความก้าวหน้าของคะแนนหลังการจัด กิจกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญในเชิงกระบวนการ กล่าวคือ เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกซ้ำผ่านกิจกรรมที่จัดลำดับจาก ง่ายไปยาก ได้ใช้บัตรคำสีเพื่อแยกองค์ประกอบเสียง ได้ดูภาพประกอบเพื่อลดความไม่แน่ใจของความหมาย ได้ฟัง เสียงอ่านตัวอย่างเพื่อเป็นแบบในการออกเสียง ได้อ่านร่วมกับเพื่อนหรือครูเพื่อรับการพยางค์อย่างใกล้ชิด และได้เล่น เกมภาษาเพื่อฝึกซ้ำโดยไม่รู้สีกดดัน ภาระทางสมองที่เกิดจากการจำและประมวลผลหลายองค์ประกอบพร้อมกัน จึงค่อย ๆ ลดลง สื่อและกิจกรรมตามหลัก UDL ในงานวิจัยนี้จึงทำหน้าที่เป็นการพายุการเรียนรู้ โดยช่วยแบ่งงาน ทางปัญญาที่ซับซ้อนออกเป็นส่วนย่อย ทำให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของคำชัดขึ้น คาดเดาน้อยลง อ่านตามลำดับเสียงได้มากขึ้น และกล้าแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนหลังเรียนที่สูง ขึ้นกับพฤติกรรมการเรียนรู้ช่วงท้ายจึงไม่ควรถูกมองเป็นผลที่แยกจากกัน แต่ควรมองเป็นกระบวนการต่อเนื่องของ การเรียนรู้ กล่าวคือ คะแนนหลังการจัดกิจกรรมเป็นผลลัพธ์ปลายทาง ขณะที่พฤติกรรมระหว่างเรียนเป็นหลักฐาน เชิงกระบวนการที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงก่อนถึงการทดสอบหลังเรียน เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วม มากขึ้น ตอบสนองต่อสื่อดีขึ้น อ่านร่วมกับผู้อื่นได้ต่อเนื่องขึ้น และเริ่มแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองได้มากขึ้น พฤติกรรมเหล่านี้ช่วยเพิ่มโอกาสในการฝึกอ่านซ้ำอย่างมีความหมาย และส่งผลให้การเชื่อมโยงเสียงกับรูปคำมี

ความมั่นคงขึ้น ดังนั้น ความก้าวหน้าของคะแนนหลังเรียนจึงมีหลักฐานสนับสนุนจากพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป ไม่ใช่เป็นเพียงตัวเลขทางสถิติที่แยกออกจากบริบทของการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เมื่อวิเคราะห์ผลในมิติของห้องเรียนรวม ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า UDL ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงเทคนิคการใช้สื่อหลากหลาย แต่เป็นกรอบการออกแบบที่ช่วยให้ครูจัดระบบการเรียนรู้เพื่อรองรับความแตกต่างของนักเรียนภายในกิจกรรมเดียวกัน นักเรียนกลุ่มอ่านช้าและกลุ่มเสียงได้รับประโยชน์จากสื่อที่ช่วยมองเห็นโครงสร้างของคำ การฝึกซ้ำ และการพยางค์จากครูหรือเพื่อน ส่วนนักเรียนที่อ่านได้คล่องได้รับโอกาสบทวน เพิ่มความแม่นยำ และมีบทบาททางสังคมในการช่วยเหลือเพื่อน ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นจึงสะท้อนลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ในห้องเรียนรวม คือ นักเรียนไม่ได้ถูกแยกออกจากกิจกรรมหลัก แต่ได้รับทางเลือกและการสนับสนุนที่ทำให้สามารถมีส่วนร่วมกับเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันได้ตามศักยภาพของตนเอง ด้านความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลดังกล่าวสะท้อนว่านักเรียนตอบสนองเชิงบวกต่อกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เข้าใจง่าย และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมผ่านการเล่น เกม การใช้สื่อ การทำงานร่วมกับเพื่อน และการเลือกวิธีแสดงออกตามศักยภาพของตนเอง เมื่อนำผลส่วนนี้มาพิจารณาพร้อมกับคะแนนและพฤติกรรมระหว่างเรียน จะเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมมีส่วนสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ลดความกังวลในการอ่านออกเสียง และเพิ่มความพร้อมในการฝึกอ่านซ้ำ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำในเด็กประถมศึกษาตอนต้น

เมื่อพิจารณาพร้อมกับกลุ่มงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล จะเห็นแนวโน้มร่วมกันว่า การออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นสามารถสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการแตกต่างกัน ทั้งในด้านการเข้าถึงเนื้อหา การมีส่วนร่วม และการแสดงออกทางการเรียนรู้ โดยเฉพาะเมื่อกิจกรรมเปิดทางเลือกมากกว่าหนึ่งวิธีในการเรียนรู้และแสดงความเข้าใจ (Coyne, P. et al., 2012) ข้อค้นพบดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Al-Azawei, A. et al. ที่ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ UDL และพบว่า แนวทางดังกล่าวมีความสำคัญต่อการออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน โดยช่วยส่งเสริมการเข้าถึงเนื้อหาและการมีส่วนร่วมทางการเรียนรู้ (Al-Azawei, A. et al., 2016) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Basham, J. D. et al. ที่ชี้ให้เห็นว่า การนำ UDL ไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้จำเป็นต้องคำนึงถึงการวางแผนอย่างเป็นระบบ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความเข้าใจได้หลายรูปแบบ (Basham, J. D. et al., 2020) ขณะเดียวกัน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ De La Fuente-González, S. et al. ที่ได้ศึกษาเรื่อง Universal Design for Learning: A systematic review of its role in teacher education ซึ่งชี้ให้เห็นว่า UDL มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความรู้และการปฏิบัติของครูในการออกแบบการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และช่วยส่งเสริมการเข้าถึง การมีส่วนร่วม และความมุ่งมั่นต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะในบริบทของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นหรือมีอุปสรรคในการเรียนรู้ (De La Fuente-González, S. et al., 2025) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยขยายความเข้าใจดังกล่าวในบริบทการอ่านสะกดคำภาษาไทย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านโครงสร้างพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และมาตราตัวสะกด การใช้แนวทางการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลจึงไม่ได้เป็นเพียงการเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรม แต่เป็นการออกแบบเครื่องพยางค์ทางภาษาและทางปัญญา เพื่อช่วยให้นักเรียนค่อย ๆ จัดระบบเสียงและรูปคำได้ชัดเจนขึ้นผลความพึงพอใจของนักเรียนบางรายการ เช่น การอ่านคำยาก ความกล้าอ่านออกเสียง และการนำความรู้ไปอ่านคำอื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่น ข้อค้นพบนี้เป็นประเด็นสำคัญ เพราะสะท้อนว่าการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำยังไม่สิ้นสุดเพียงการอ่านคำในชุดกิจกรรมได้ดีขึ้น แต่ต้องขยายไปสู่การถ่ายโอนทักษะไปยังคำใหม่หรือคำที่มีความซับซ้อนกว่าเดิม นักเรียนบางส่วนอาจอ่านคำที่เคยฝึกได้ดีขึ้น แต่ยังไม่มั่นใจเมื่อต้องเผชิญคำใหม่ที่ไม่มีภาพหรือบัตรคำช่วย ดังนั้น การพัฒนาชุดกิจกรรมในระยะต่อไปควรเพิ่มกิจกรรมที่เน้นการอ่านคำใหม่ การเชื่อมโยงคำที่เรียนกับคำใน

ชีวิตประจำวัน การฝึกอ่านออกเสียงในบรรยากาศที่ปลอดภัย การใช้คำที่มีระดับความยากเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป และการเสริมแรงเชิงบวกเพื่อสร้างความมั่นใจในการอ่านของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลัก UDL มีความเหมาะสมต่อการใช้พัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลาย เนื่องจากสามารถรองรับนักเรียนหลายระดับความสามารถภายในกิจกรรมเดียวกัน ช่วยลดอุปสรรคในการเข้าถึงการอ่าน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความเข้าใจผ่านวิธีที่หลากหลาย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ NSW Department of Education ที่เน้นการใช้ UDL เป็นกรอบการวางแผนเพื่อให้ นักเรียนทุกคนเข้าถึงการเรียนรู้ (NSW Department of Education, 2024) และสอดคล้องกับข้อเสนอของ De La Fuente-González, S. et al. ที่ชี้ว่า UDL มีความสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ (De La Fuente-González, S. et al., 2025)

องค์ความรู้สำคัญที่ได้จากงานวิจัยนี้คือ การพัฒนาการอ่านสะกดคำในห้องเรียนรวมไม่ควรมุ่งที่ผลคะแนนเพียงอย่างเดียว แต่ควรออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยลดภาระทางปัญญา พยุงการประสมเสียงอย่างเป็นลำดับ สร้างความมั่นใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกกลุ่มเข้าถึงเป้าหมายการอ่านร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสะท้อนว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning: UDL) สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในห้องเรียนรวมที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากกิจกรรมออกแบบให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหา มีส่วนร่วม และแสดงความเข้าใจได้หลายรูปแบบ ช่วยลดอุปสรรคในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มอ่านช้าและกลุ่มเสี่ยง ขณะเดียวกันยังเปิดโอกาสให้นักเรียนที่อ่านได้คล่องได้ทบทวน ฝึกฝน และมีบทบาทช่วยเหลือเพื่อนในกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อค้นพบสำคัญของงานวิจัยนี้จึงไม่ใช่เพียงการเพิ่มขึ้นของคะแนนหลังการจัดกิจกรรม แต่คือการแสดงให้เห็นว่า การออกแบบกิจกรรมที่ยึดหยุ่นตามหลัก UDL สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องพยุงทางภาษาและทางปัญญา ช่วยให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันสามารถเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียนเดียวกัน และพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำตามศักยภาพของตนเองได้ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในระบับนโยบายและการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนรวมยึดหลักการออกแบบที่รองรับความแตกต่างของผู้เรียนตั้งแต่ต้นทาง โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นช่วงสำคัญของการวางรากฐานด้านการอ่านและการรู้หนังสือ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูมีเวลาในการออกแบบกิจกรรมสร้างสื่อ และแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ช่วยลดอุปสรรคในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความแตกต่างหลากหลาย รวมทั้งควรจัดระบบคัดกรองและติดตามความก้าวหน้าด้านการอ่านของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถวางแผนช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มอ่านช้า กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่มีข้อจำกัดด้านภาษาได้อย่างเหมาะสม การใช้ชุดกิจกรรมตามหลัก UDL จึงไม่ควรถูกมองเป็นกิจกรรมเฉพาะรายวิชาเท่านั้น แต่ควรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียนรวมของโรงเรียน ในระดับปฏิบัติการของครูผู้สอน ครูภาษาไทยหรือครูประจำชั้นสามารถนำชุดกิจกรรมตามหลัก UDL ไปประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านสะกดคำได้ โดยควรออกแบบกิจกรรมให้มีลำดับจากง่ายไปยาก ใช้สื่อที่ช่วยให้นักเรียนเห็นโครงสร้างของคำอย่างชัดเจน เช่น บัตรคำ บัตรภาพ สีแยกองค์ประกอบเสียง และเสียงอ่านตัวอย่าง ควบคู่กับกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกอ่านซ้ำในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การอ่านกับครู การอ่านคู่กับเพื่อน เกมภาษา และการเลือกวิธีแสดงออกตามความพร้อมของตนเอง ครูควรสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนควบคู่กับผลคะแนน เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาเป็นรายบุคคล และปรับการช่วยเหลือให้เหมาะสม เช่น การฝึกเสริมกลุ่มย่อย การให้แบบอย่างการอ่าน การเสริมแรงเชิงบวก และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้อ่านคำใหม่ในบรรยากาศที่ปลอดภัย ทั้งนี้ การพัฒนาการอ่านสะกดคำควรมุ่งทั้งความ

ถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความมั่นใจ และการนำทักษะไปใช้กับคำหรือข้อความใหม่ในชีวิตประจำวัน 2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น นักเรียนต่างระดับชั้น โรงเรียนที่มีบริบททางสังคม ภาษา และวัฒนธรรมแตกต่างกัน หรือห้องเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการอ่านจำนวนมาก เพื่อพิจารณาว่าชุดกิจกรรมตามหลัก UDL สามารถประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมเพียงใดในบริบทที่กว้างขึ้น นอกจากนี้ ควรออกแบบการวิจัยให้มีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มหรือเปรียบเทียบรูปแบบการสอนที่แตกต่างกัน เพื่อเพิ่มน้ำหนักของหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลของชุดกิจกรรมต่อพัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำ ควรมีการติดตามผลระยะยาวหลังสิ้นสุดกิจกรรม โดยใช้การทดสอบหลังเรียนแบบล่าช้า เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะการอ่านสะกดคำ และตรวจสอบว่านักเรียนสามารถถ่ายโอนทักษะจากคำที่ฝึกในกิจกรรมไปสู่คำใหม่ ข้อความสั้น หรือบทเรียนภาษาไทยที่ซับซ้อนขึ้นได้มากน้อยเพียงใด ประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผลการวิจัยสะท้อนว่านักเรียนบางส่วนยังต้องการการส่งเสริมเพิ่มเติมด้านการอ่านคำยาก การอ่านคำใหม่ ความกล้าอ่านออกเสียง และการเชื่อมโยงคำกับความหมายในระดับประโยคหรือข้อความ นอกจากนี้ ควรศึกษาการใช้หลัก UDL ร่วมกับแนวทางสนับสนุนอื่น เช่น การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ การสอนแบบหลายประสาทสัมผัส หรือเทคโนโลยีสนับสนุนการอ่าน เพื่อพัฒนารูปแบบการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายในห้องเรียนรวมมากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนที่มีข้อจำกัดด้านภาษา นักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการเรียนรู้ และนักเรียนที่ต้องการการพ่วงการเรียนรู้เฉพาะราย ผลการศึกษาลักษณะนี้จะช่วยต่อยอดองค์ความรู้จากการใช้ UDL ในฐานะกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไปสู่การพัฒนากระบวนการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียนในระดับห้องเรียนและระดับสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก, หน้า 1-23. (19 สิงหาคม)
- วสันต์ วรรณรัตน์. (2564). การพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยตามแนวทางการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการสอนอ่านเขียนโดยการแจกลูกสะกดคำ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). แผนการดำเนินงาน สสวท. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤศจิกายน 2568 จาก <https://www.ipst.ac.th/news/39235/20230330-report-ipst.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- ไอรดา จำปาสา. (2566). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนการศึกษาพิเศษที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เป็นสากล. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Al-Azawei, A. et al. (2016). Universal Design for Learning (UDL): A content analysis of peer-reviewed journal papers from 2012 to 2015. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 16(3), 39-56.
- Basham, J. D. et al. (2020). Measuring the implementation of UDL in classrooms and schools: Initial field test results. *Remedial and Special Education*, 41(4), 231-243.
- CAST. (2018). Universal Design for Learning Guidelines version 2.2. Retrieved December 16, 2025, from <https://udlguidelines.cast.org/>
- Coyne, P. et al. (2012). Literacy by design: A universal design for learning approach for students with significant intellectual disabilities. *Remedial and Special Education*, 33(3), 162-172.
- De La Fuente-González, S. et al. (2025). Universal Design for Learning: A systematic review of its role in teacher education. *Alteridad*, 20(1), 113-128.
- Meyer, A. et al. (2014). Universal design for learning: Theory and practice. Wakefield, MA, USA: CAST Professional Publishing.
- NSW Department of Education. (2024). Universal design for learning. Retrieved December 16, 2025, from <https://education.nsw.gov.au/teaching-and-learning/curriculum/planning-programming-and-assessing-k-12/about-universal-design-for-learning>
- OECD. (2023). PISA 2022 Results (Volume I): The State of Learning and Equity in Education. PISA. Paris: OECD Publishing.